

ČESKÉ BÁSNĚ

**IVAN
JELÍNEK**

EX VOTO

ISBN 80-202-0557-8

Doporučená cena (včetně DPH) 80 Kč

ČESKÝ SPISOVATEL

PÁLAVSKÁ ÓDA

*Pálava je skalnatá vyořelina
na samém jihu Moravy.*

Vladimíru Vašíčkovi

Po žebříčku v květu
přes odvetu sucha stoupá
sotva nevšímavý,
jak stoupa větru fluče
ve spraš kraj
v podiv na odvetu.

A plání beze vzruchu
za vábničkou vzduchu spěchá
mezi vinohrady,
stromořady kukuřice-turkyně,
jak bez duše
do lužního lesa,
kde plesá
ptáče
zázračných zpěvů,
řeky Moravy

v mou větu
vylévající se z břehů
mezisvětů.

Takže v něm,
přímo ve mně vstříc
je na útěchu
- jak to lépe říct?
v hořké pláče
mocí země.

*

S jitřenkou rosou žluť
svízelů siříšřfových cídí
na žárlivost okru komonice.
Uskrovňuje se za stmívání:
v achátu večernice prodlévá,
kratičká prodleva fugy mezí.
Pod palci pouští harmonie,
aby v sluje ticha vzkvetly.
A on přísnými prstoklady
svist klarinetů klade
v protiklady k píšťalkám stébel.

Je vesel, on, jetel ve slunci,
v slunné márnici dní,
kde kosti melodií v šalmaje vzdouvá,
Jeho DO RE MI FA SOL LA SI DO je notováno
kolmičně v dol vodorovna basů
- zpola z výše, zpola zdola zazpíváno -.
Kde na atlasu DO RE MI v roviny
za proud škál se struny na kobylkách řítí,
dál a až v luhy lučních kobylek
s nimi se utkat v hlasném závodu.

S neslyšnem se potýká,
je marné je v nevidomo halit!
Vždyť skály času v mechovém přestrojení
pějí pochvalu kvítkům čekanky,
milostné schovanky přesvaté Panny.
Jíž na housličky i na varhany
hřímá chvála, lužního kraje katedrála
která zvučí
všem stvolům v uši.

Ale jak čekanka schovanka v útočišti modří,
celým tělem jen hoří nastudeno,

když v bělost lilií se Panně lísá.
Nemá nařízeno nic, avšak bázlivá,
pod jejíma nohama půlměsíc
nejistá touží ovinout.
A tam rozložit se pokorou
v zelenou jen, v nic jak pěna tichá.

Ale čekanka nedočkavka k uzoufání,
jenomže za odměnu upřímné zbožnosti
mimoděk, docela nevinně
odpaluje ve vinohradech,
v sadech a alejích
s podlouhlostí, s kulatostí
jablek, karlátek a mirabel
mocné třaskaviny zpěvu.
Krásné trhaviny svého blankytu
ve skrytu bez všech břehů.
Hrdelní, žel, viny, neviny.
Choďácké, skočné, zpěvné básně.

*

Zrnění hroznů na odiv kukuřicím
přebírá klasná krajina
rukama listí velikosti věder.

Háj zamlčel za veder své nedořci.
Chová sám i jeho ozvěna
dupot zvěře v šíru i po oboře,
i šelest štírů a slepýšů, užovek,
zuzlených v úlovek světla
na pelechu lasie tónů.

Tam neutone, on, nápověda písne
pro vzdýcky nehříšné i hříšné,
soukající příběhy též s citem,
prosívající s díkem sítem taktů
bujarých zmatků, ale i řádu
to, co ptačí vádě dluží
strunami na Podluží.

Toto je všechno po nebe až po zem,
až sem a dál po vinohrady.
Těm užuž šťáva téci s brady!

V podolku nebe
slunce ohněm zebe lýtka tanečníků.
Vášnivě napraví, k jeho díku
u břehů doubravy, vrb, topolů a vody
prostovlasou krásu vyznání
příslovím a klekáním v obzoru
hory na třikrát zakřivené.

Tam poklekají pospolu!
Když se to vlní, vše bouří krve!
A ten var píseň vyrovnává
v radost jásání.
V přiznání dobra ztrát!
Zla zisků.

To všechno na otisku srdce znát
ve výšivkách melodie.
Kterou se v jeho štěstí
její sláva navždy kryje.